

Elin Setseng og Trontoppens Avita fra Selbu har to dommere og en kjentmann med seg i finalen. Ferdighetene i blodsporet skal vurderes nøye.

Nervepirrende norgesmesterskap

Tekst og foto: André Spica

Morgendugget har ikke sluppet taket i frisk, grønt gress som omkranser en tallrik ansamling bein på Sverresborg i Trondheim. En klar og våken stemme skjærer gjennom skarp luft. Tobeinte og firbeinte lytter i spenning. NM i blodspor er i gang.

Det er NM i blodspor og Bjørn Pettersen, leder i Norske Dachshundklubbers Forbund, fordeler hundekvipasjer. Rundt ham er landets 30 NM-kvalifiserte snuter, deres respektive hundeførere, konkurransedommere og frivillige arrangører samlet. Det er kastet ekstra glans over årets NM-arrangement, da det er 50-års jubileum for både Norske Dachshundklubbers Forbund og Norsk Retrieverklubb. De to klubbene representerer de mest brukte hunderasene til ettersøksekvipasjer. Årets kongepokal fra Norsk Kennel Klub foræres også arrangementet. Pokalen er kronen på verket og gjør det ekstra gildt å vinne i dag.

- Det er 11 år siden sist vi hadde kongepokalutdeling på blodspor. Drev- og spordommer Kristian Slind hvisker litt informasjon mellom oppropene.

- Det er ikke ofte vi blir tildelt den, så det er litt stas i år.

Slinds navn runger gjennom luften. Han får tildelt sine tre ekvipasjer. Alle tre kommer langveisfra for å delta. To fra Sognefjorden og ei fra Trysil. Slind hilser på dem og utveksler noen gloser med sin kjentmann som også skal ta del i sporingen. Et knippe biler med deltakerne legger seg på hjul etter de to innover i Bymarka. Det humper av gårde et godt stykke på skogsveiene før det er stans. Myggen hilser de ankomne frydefullt velkommen og blir besvart med noen skjebnesvangre klask og påfølgende myggolje. Slind instruerer raskt hundeførerne før han tar første ekvipasje med ut i terrenget.

- Det er et omfattende apparat som har vært i sving for å forberede arrangementet, forteller han mens vi beveger innover langs en traktorvei.

- I forkant er det klargjort et stort antall spor. Hver ekvipasje har sitt eget spor på cirka 600

meter som de skal gå. I tillegg er det fem finalespor og et par reservespor, til sammen 39 spor.

Vi ankommer et lite skilt som markerer starten på første spor. En kort instruks fra Slind til hundefører før de skrider til verket. Ekvipasjonen går først, Slinde deretter og bakerst kjentmann Erik Kvam.

Blodsporing

Kvam tar seg tid til å utdype litt om hva det vil si å gå et blodspor.

- Hensikten med blodsporing i praksis er ettersøk etter skadet vilt. Til NM er de 30 best meritterte ekvipasjene kvalifisert. Det er ikke alle deltakerne som er offisielt godkjente ettersøksekvipasjer. Denne konkurransen handler om å kåre landets beste blodsporsnute. Noen driver med dette for hobbyens skyld, mens andre er på ringelista til ulike jaktlag eller ettersøksringer i tilfelle deres tjenester trengs.

Foran oss er ekvipasjen i godt driv. Hundesnuten er godt plantet ned mot bakken og det virker ikke som den er i mye tvil om hvor den skal.

- Det er dryppet en dråpe blod for hver andre

Først ettersøkshund, deretter hundefører (Inger Handegård), dommer (Kristian Sliind) og kjentmann (Erik Kvam). Det er rekkefølgen i blodsporet.

meter, forklarer Kvam.

- Det er lagt inn flere momenter i blodsporet. To av dem er blodopp- hold hvor det er ti meter fra den ene bloddråpen til den neste. Det ene er i forbindelse med at sporet svinger 90 grader i fluktretningen, og det andre i et rett strekk før sporet fortsetter. Det skal også markeres funn av et sårleie som i konkurransetilfelle er kunstig tillaget med litt ekstra blodmengde.

Han titter opp igjen på ekvipasjen og bemerker at det er en meget bra gjennomføring så langt. Hunden har problemfritt forsert det første rettvinklede momentet og markert ei av liggegropene.

- Det som skiller en ettersøkshund fra en hund trent for søk etter storvilt i jaksammenheng, er at blodhunden sporer på lukten av blod mens en jakthund søker lukten av viltet. Ved en skadeskyting benyttes ettersøkshunder for å søke ut det skadeskutte viltet. De følger blodsporet, og finner på den måten riktig dyr, forklarer Kvam og titter på ny på ekvipasjen. Fortsatt nikkes det anerkjennende mellom ham og dommer Sliind bak ekvipasjens rygg.

- Nå kommer det andre 90-gradersmomentet, hvisker han. Han peker rett frem og deretter til høyre for å illustrere det videre sporet. Hundens bevegelser går beslutsomt i den utpekte retningen. Den er ikke i tvil om hvor neste bloddråpe befinner seg. Snuten og drivet er like selvsikkert hele veien. Bak smiler hundefører Inger Handegård. Hun vet ikke at duoen bak henne utveksler respektfulle erkjennelser, men er udiskutabelt tilfreds når hunden omsider finner markøren, en skank (rådyrfot) bundet fast i et snøre til en busk. ▶

Bøker for en aktiv fritid!

Nyheter

KÅRE VIDAR PEDERSEN OG JOHN UNSGÅRD

Elghunder & elgjakt

En guide til et moderne elghundhold. Her kan både nye og erfarne hundeeiere finne gode tips og råd om hvordan de får elghunden til å vise seg fra sin beste side både hjemme hos familien og ute i skogen på elgsporet.

ISBN 978-82-529-3305-5 **NÅ kr 349,-** (Veil. kr 399,-)

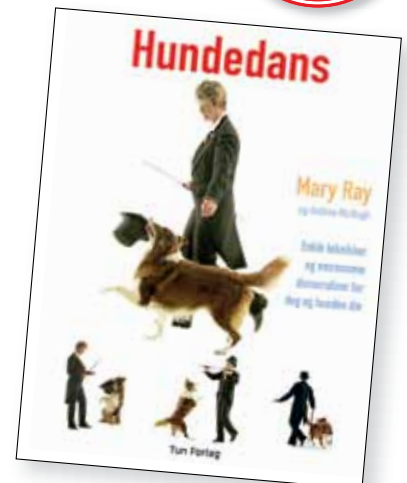

LENA BRATSBERG-KARLSEN OG MEMEA MOHLIN

Retrieveren som apportør

Alt du trenger av sakkyndig veiledning for å utdanne og trene hunden til samarbeid med deg fra valpestadiet til den første jakten. Lær blant annet hvordan du øver dirigering, søk, markering og tilvenning til skudd.

ISBN 978-82-529-3325-3 **kr 359,-**

MARY RAY OG ANDREA MCHUGH

Hundedans

ENKLE TEKNIKKER OG MORSOMME DANSETRINN FOR DEG OG HUNDEN

Boka gjennomgår de grunnleggende begrepene HTM (heelwork to music – fri ved fot til musikk) og freestyle, og viser trinn for trinn hvordan man lærer hunden grunnleggende bevegelser og knytter dem sammen slik at de danner fullstendige danserutiner. Boka er en oppfølger til bestselgeren *Hundetriks*.

ISBN 978-82-529-3310-9 **NÅ kr 261,-** (Veil. kr 299,-)

Tilbudsprisene gjelder til 1. desember og ved bestilling til forlaget.

Tun Forlag

BESTILL BØKENE PÅ:
bestilling@tunforlag.no
Ordretelefon: 21 31 44 00 / 33

www.boktunet.no
Bøkene kan også kjøpes i bokhandel

Ved funn av skanken som markerer det skadete dyret, venter lek og belønning. Både Elin Setseng og Trontoppens Avita er fornøyd med innsatsen i finalen.

Etter endt søk er det ventetid i buret for den firbeinte. Langveisfarende Inger Handegård Engelske springer spaniel Desperados Rochelle er av de dyktige. Hun får gå finalespor.

Omsider kan Slinde snakke noe høyere om sine observasjoner. Handegård får bekreftet at hun har all grunn til å være fornøyd med sin engelske springer spaniel Desperados Rochelle.

- Som dommer skal jeg vurdere hundens sporingsevne, tempo og konsentrasjon. I tillegg vurderes hundeførerens evne til å føre hunden. I dette tilfellet var det en meget bra gjennomføring, forklarer han på vei tilbake til de to ventende ekvipasjene.

Hund, trening og helse

Halve dagen har gått før samtlige ekvipasjer har fått muligheten til å vise sine hunders ferdigheter. Tilbake på Sverresborg trekker dommerne seg tilbake for å drøfte sine observasjoner og overlater den øvrige forsamlingen til nervepirrende venting. Det varer og rekker en god stund før den myndige skikkelsen til Bjørn Pettersen igjen er sentrum for oppmerksomheten. Han skal kun rope opp fem navn denne gangen. Finaleekvipasjene.

Handegård belønnes for sin feilfrie ekvipasje. Fire navn til, og det er klart at det er damene som har prestert best med fire av fem finaleplasser, og at finalen har en midtnorsk dominans med tre av finalistene. To av dem er et jublende venninnepar fra Selbu. Kari Krogstad og Elin Setseng har samarbeidet om å trene hundene sine, og legger ikke skjul på sin glede over å være blant de fem finalistene. Begge er fra det samme hundemiljøet og treffes med sine firbeinte ukentlig.

- Vi er en del av et aktivt og herlig blodspor-miljø i Selbu. Jeg og hunden min Aipo av White Rewyr, en hvit gjeterhund, er ikke en godkjent ettersøksekvipasje enda, men det skal jeg gjøre noe med i høst. På tross av at vi er et aktivt miljø, så er det få godkjente ekvipasjer

i bygda, forteller Krogstad.

- Hver uke trener vi i fellesskap. På fredager legger vi blodspor og på lørdager er det søk. Vi lærer masse av hverandre og av å studere hverandres hunder, da ulike hunder går sporene og signaliserer veldig forskjellig. I år var det jeg og Elin som satset mot NM og nå er vi begge i finalen, smiler hun.

Det er mer enn bare moro og konkurranselyst som er drivkraft bak damenes aktive hundehold.

- Vi har begge helseplager. Kari sliter med skulder-, nakke- og muskelsmerter, mens jeg plages med en kronisk ryggskade etter ei ulykke. Derfor må vi være mye i bevegelse for å holde oss friske. Sånn sett er denne hundesporten mer enn bare blodig alvor for oss, forteller Setseng.

- Uten denne hobbyen hadde jeg vært ganske sengeliggende, er jeg redd, understreker hun.

Kjentmann Erik Kvam viser en av "sårleiene". Her er det ekstra mye blod for å markere at et skadet dyr har ligget. Denne må ettersøksekvipasjene i konkurransen signalisere at de har registrert.

De blir avbrutt av at dommerne påminner om at de har en forestående finale de muligens ønsker å ta del i, siden de er blant de fem utvalgte. Damene skiller lag. Setseng plasserer sin hollandske gjeterhund, Trontoppens Avita, i bilen og følger dommerne ut i terrenget igjen. I finalerunden er det to dommere på hver ekvipasje.

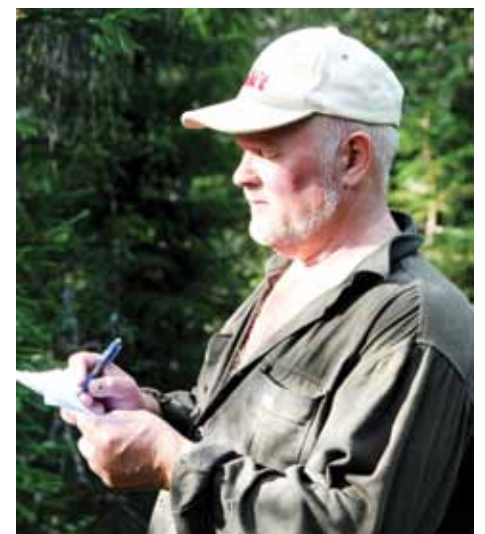
Finalespor

På vei mot finalesporet forteller Setseng at hun og Trontoppens Avita mangler godkjenning på ferskspor før de er en godkjent ettersøksekvipasje, men at moren er godkjent.

- Jeg har stilt til søk etter skadeskutt vilt flere ganger. I tillegg bruker jeg hundene mine i jakt selv. Det er en viktig del av hundeholdet for min del. Ofte er jeg på grunn av helsen min helt ødelagt etter søk, men det lar jeg ikke legge noen demper på motivasjonen. Om søkene drar ut over flere dager og kroppen sier stopp, så tar mannen over.

Setseng finner fram bånd og sele til hunden:

- Når jeg tar på selen og sporlina vet hunden at den skal ut i søk. Det er en viktig del av den mentale forberedelsen av hunden, forklarer hun.

Dommer Kristian Slind gjør sine vurderinger av søket. Hundens sporingsevne, tempo og konsentrasjon skal vurderes.

Dommerne gjennomgår en siste instruks før finalesporet igangsettes. Deretter skjer alt i stillhet. Setseng leder an med Trontoppens Avita. Bak følger dommerne, som utveksler noen blikk, men uten å si noe. Deretter kjentmannen, som av og til hvisker meg noen observasjoner i øret. Ved ett av de to momentene hvor løypen svinger nitti grader og blodsporet opphører i ti meter, utveksler dommerduoen og kjentmannen noen skjulte signaler. Det ser ut til at sporet er mistet. Setseng observerer hunden og lar henne få tiden hun trenger til å finsikte snuten igjen. Så fortsetter springingen i riktig retning. Stillheten vedvarer enda noen minutter. Setseng har hele veien et smil om munnen, men lyser opp litt ekstra når skanken til slutt dukker opp. Det vanker ros og godbiter på Trontoppens Avita.

- Jeg er fornøyd, er hennes konklusjon. Dommerne er det samme.

Jubel for Selbuduoen

Etter en velsmakende koldtbordbuffet og diverse høytideligheter er det omsider duket for opplesing av finaleresultatet. Det er de to langveisfarende finalistene som først hører sine navn. Pallplasseringene er en midnorsk trippel. Spenningen er stor. Det er Setseng som hører sitt navn neste gang. Hun lar seg ikke skuffe av det. I stedet gleder hun seg stort over at det neste navnet som ropes opp, Kari Krogstad, er finalens vinner. De to selbudamene hopper jublende i armene på hverandre idet det er klart at kongepokalen skal til bygda. Krogstad mottar flere utmerkelser før hun omsider overrekkes den høyt aktede kongepokalen. Etterpå tar hun seg tid til en liten seiersrefleksjon.

- Jeg har ikke holdt på med dette i mange år sammenliknet med flere andre av deltakerne, men jeg har et veldig godt samarbeid med hunden og vi stoler på hverandre. I finalen kom vi blant annet over et ferskt elgspor. Da måtte jeg stole på at hunden ikke lot seg affisere, men fortsatte i blodsporet. Det gjorde han. Aipo er stor, men beveger seg stille, noe som også er viktig når det skal snikes inn på skadet vilt, forteller hun.

- Og så må jeg få si at kongepokalen vil jeg dele med resten av gjengen i hundemiljøet vårt. Vi har alle hjulpet hverandre fram mot felles mål, enten det er blodspor, hverdagslydigheter eller utstilling. Vi er en unik vennegjeng som har mye moro sammen og som stiller opp for hverandre i en aktiv og morsom hundefritid. Vi skal bli vanskelige å ha med å gjøre til neste NM også, avslutter hun med glimt i øyet. Det betviles ikke. ■

Trippel midnorsk seier og damenes aften. F.v. Lise Kolstad Tromsdal med sin engelsk springer spaniel Kahill's Coco Chanel (2. plass), Kari Krogstad med den hvite gjeterhunden Aipo av White Rewyr (1. plass) og Elin Setseng med Trontoppens Avita (3. plass).

DogVitality®

- gir sunnhet og glede

World Winner 2010

Golden Retrieveren Oia, Verdensvinner 2010

Fingerprint's Isola Tiberina er den første norske golden med tittelen - og det ut av 352 påmeldte. "DogVitality har vært brukt daglig i snart ett år, med stor forbedring. Pelsen ble kommentert av dommere og utstillere i Danmark, den er kraftig og blank samt sitter lengre på enn tidligere. Våre hunder gir mer i konkurransesituasjon. Vi skryter av produktet til alle hundeeiere vi møter".

Lise Basmo og Heine Kleppe, Kennel Fingerprint

DogVitality®

- bedre hundehelse

medidvst.no

Les mer om DogVitality. Finn din nærmeste forhandler:

www.dogvitality.no

Bestillingskupong

Legg kupongen i en frankert konvolutt og send til Vitality Innovation, Postboks 42, 3285 Larvik.

- DogVitality, pels, hud, poter og ledd 1000 ml kr. 499,-
- DogVitality, pels, hud, poter og ledd 250 ml kr. 199,-
- DogVitality, mage og tarm 100 g kr. 299,-

Vi spanderer porto og eksp.gebyr på denne bestilling Verdi 49,50

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Poststed:

Du kan også sende en e-post til dog@vitalityinnovation.no med din bestilling og referer til HS10/2010.

» Resultatene finnes på www.retrieverklubben.no